

На основу одредби Статута Акционарског друштва за осигурање GRAWE, Бања Лука, Управни одбор на седници одржаној дана 14.08.2019. године, донео је

УСЛОВЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ ОД ПРОВАЛНЕ КРАЂЕ И РАЗБОЈНИШТВА

Предмет осигурања

Члан 1.

(1) По овим Условима, предмет осигурања од опасности које се наводе у члану 2. Услови могу бити покретне ствари, осим:

- 1) ствари изложених на сајмовима и вашарима,
- 2) моторних сувоземних, пловних возила, приколица, самоходних машина и летилица.

Ствари из тачке 2) овог става могу се осигурати само за време док су ускладиштене као залихе у трговачким и царинским складиштима или док се налазе на поправци у радионицама и слично.

Ако се изричито уговори и наведе у полиси, осигуране су и даске за једрење (сурф), кајаци и кануи, док се налазе у закључаним просторијама.

(2) Осигуране су само ствари осигураника и лица која са њим живе у заједничком домаћинству.

Ако се изричито уговори и наведе у полиси, осигуране су и ствари радника који обављају посао на месту осигурања означеном у полиси (члан 7), као и ствари трећих лица примљене ради поправке, прераде, обраде, продаје, у најам, на чување, у залог, на послугу и слично.

(3) Осигуране су ствари које су наведене у полиси или списку. Ако су ствари наведене као скуп, онда су осигуране како оне које су постојале у тренутку закључења уговора, тако и оне које се накнадно уносе у тај скуп. Под навођењем ствари из овог става подразумева се уношење у полису или списак идентификационих података, укључујући и исказивање јединичних цена, односно вредности појединих ствари.

Осигуране опасности (ризичи)

Члан 2.

(1) По овим Условима осигурањем се пружа осигуравајућа заштита од ризика извршења или покушаја провалне крађе или разбојништва, као и обести (вандализма) у току извршења провалне крађе.

(2) Осигурањем је покривена штета од одношења, уништења или оштећења осигуране ствари, као и штета проузрокована оштећењем грађевинских делова просторија, инсталација и опреме (оштећења зидова, таваница, врата, стакала, брава итд.) у којима се налазе осигуране ствари приликом извршења или покушаја извршења провалне крађе, односно разбојништва, и то у висини трошкова оправке, а највише до 3% од суме осигурања, односно 10% код осигурања на "први ризик", уколико се другачије не уговори.

(3) Ако се посебно уговори и плати допунска премија, код осигурања музеја и изложби осигурањем су покривене и штете од обичне крађе и оштећења од посетилаца.

(4) Новац и друга средства плаћања и драгоцености за време манипулације са њима на благajнама, шалтерима и на уплатно-исплатним и продајним местима осигурани су од ризика разбојништва на "први ризик", уз услов да је осигурање закључено за свако уплатно-исплатно, односно продајно место посебно.

(5) Штета од провалне крађе, односно разбојништва код осигураника - грађана, нису покривене осигурањем уколико су извршене:

- 1) од чланова породице који са осигураником живе у заједничком домаћинству;

2) уз суделовање неког члана породице који са осигураником живе у заједничком домаћинству.

Припадницима домаћинства се сматрају лица која у просторијама где су се налазиле однете или оштећене ствари живе, раде или су примљена на ноћење.

(6) Осигурањем нису покривене штете:

- 1) од преваре и проневере;
- 2) од обичне крађе, осим за осигурање из става (3) овог члана;
- 3) услед посредних губитака проузрокованих настанком осигураног случаја (губитак зараде, дангубе и сл.);
- 4) од мањка утврђеног пописом (инвентарисањем), чак и када се мањак установи приликом пописа извршеног после осигураног случаја.

Обим опасности провалне крађе

Члан 3.

(1) Провалном крађом, у смислу ових Улова, сматра се крађа ако њен извршилац:

- 1) провали у просторије у којима се налазе осигуране ствари (место осигурања) разбијањем или обијањем врата и прозора или проваљивањем таванице, зидова и подова,
- 2) отвори места осигурања лажним кључем или неким другим средством које није намењено за редовно отварање чиме је остављен траг којим се поуздано може утврдити провала, у смислу кривично-правног доказа,
- 3) провали или обије закључано сместиште у месту осигурања, у коме се налазе осигуране ствари, ако је до сместишта дошао на један од начина који је по одредбама овог члана оквалификован као провална крађа,
- 4) уђе у место осигурања кроз отвор који није за то одређен, савлађујући препреке које онемогућавају улазак,
- 5) отвори место осигурања или сместиште правим кључем или његовим дупликатом ако је до кључа дошао једном од радњи наведених у тачкама 1), 2), и 3) овог става, односно разбојништвом или преваром малолетног члана домаћинства.

Ускакање кроз отвор или отворен прозор не сматра се провалном крађом.

(2) Од ризика провалне крађе, ствари су осигуране само за време док се налазе у затвореним и закључаним просторијама, односно у закључаном сместишту, наведеном у пописи.

Новац, хартије од вредности, таксене и поштанске марке, штедне књижице, драго камење, племенити метали и предмети од племенитих метала, накит, златни предмети и колекције осигурани су од опасности провалне крађе само ако се и док се налазе у посебном закључаном сместишту (гвоздена благајна, панцир благајна, трезор и слично), уколико се другачије не уговори. Ван посебног сместишта племенити метали и предмети од племенитих метала, осигурани су само за време трајања процеса обраде, прераде и манипулације.

(3) Роба и друге залихе које се држе на отвореном простору, као: грађевински материјал, метална роба, пољопривредне и друге машине, аутомобили, и уграђени делови у тим машинама, аутомобилима и сл., могу се осигурати уз посебно уговарање, ако је простор ограђен добро одржаваном оградом висине најмање од 2 метра и уз услов да постоји стални чувар.

Обим опасности разбојништва

Члан 4

(1) Разбојништвом се, у смислу ових Улова, сматра одузимање осигуране ствари употребом силе (угрожавање са опасношћу по живот и здравље) против осигураника или његових припадника или претње да ће се непосредно напасти на живот или тело ових лица.

(2) Сматра се да постоји употреба силе и кад су употребљена средства за онемогућавање отпора.

Осигурање новца и других вредности за време преноса или превоза

Члан 5.

(1) Ако се посебно уговори, осигурањем су обухваћене штете од разбојништва над лицем коме је поверен пренос или превоз новца, хартија од вредности, уложних књижица, чекова, меница, потврда, депозита и драгоцености (преносилац, откупљивач, инкасант, трговачки путник и слично – у даљем тексту достављач).

Осигурањем су за поједине преносе, односно превозе покривене и штете које настају за време преноса, односно превоза без кривице лица којима је поверен превоз, односно пренос, до висине суме осигурања, а највише до 8.000 КМ услед:

- 1) преваре која је извршена над овим лицима, у смислу појма преваре из Кривичног закона;
- 2) крађе осигураних вредности од достављача, док се налази под непосредном телесном заштитом овлашћених лица.

(2) У уговору о осигурању новца и других вредности из става (1) овог члана за време преноса, односно превоза, мора се означити број достављача који по налогу осигураника преносе, односно превозе новац и друге осигуране вредности.

(3) Обавеза осигуравача за сваки поједини случај преноса или превоза новца, односно других вредности из става (1) овог члана почиње од тренутка када је достављач преузео новац или друге вредности и траје – на одређеном путу према налогу осигураника све док достављач не преда на одређено место новац, односно друге вредности.

(4) Ствари из става (1) овог члана у превозу моторним возилом могу се осигурати од ризика разбојништва, као и од нестанка и оштећења, односно уништења у случају саобраћајне незгоде.

Саобраћајном незгодом, у смислу ових Улова, сматра се: пожар, преврнуће, судар, удар, изклизнуће, сурвавање моторног возила којим се врши превоз вредности, као и сва остала оштећења проузрокована од изненадних догађаја споља, под дејством механичке силе, а независно од воље уговарача осигурања, односно возача, као и оштећења проузрокована изненадним термичким или хемијским деловањем споља.

(5) Осигурање преноса, односно превоза новца и других вредности закључује се на суму осигурања, унапред уговорену и означену у полиси по једном достављачу, док се штета плаћа у пуном износу, али највише до суме осигурања (осигурање на "први ризик"). По поједином достављачу, уколико нема пратиоца, сума осигурања може износити највише 8.000 КМ. За осигурање на суму осигурања од 8.000 КМ до 20.000 КМ услов је да достављач има пратиоца или да новац преноси у торби са уграђеним алармним уређајем, а за осигурање за суму већу од 20.000 КМ да достављач има оружану пратњу и то до 40.000 КМ једног, а преко 40.000 КМ – најмање два наоружана пратиоца.

Ако се при наступању осигураног случаја утврди да достављач није имао пратиоца или торбу са алармним уређајем, а осигурање је било закључено на суму осигурања већу од 8.000 КМ, приликом утврђивања висине накнаде узете се као да је осигурање било закључено на суму осигурања до 8.000 КМ. Поступиће се на исти начин ако се утврди да достављач није имао оружану пратњу, а осигурање је било закључено на суму осигурања већу од 20.000 КМ или није имао два наоружана пратиоца на суму осигурања преко 40.000 КМ.

(6) Изузетно од услова који се траже у горе наведеном ставу, може се уз претходно уговарање и доплатну премију закључити осигурање:

- 1) за достављаче, на суму осигурања до КМ екв. 20.000 КМ,
- 2) за референте продаје драгоцености (злато и остали племенити метали, предмети израђени од њих, драго камење и бисери и сл.), до суме осигурања од 150.000 КМ. Референти продаје могу бити само лица у сталном радном односу са осигураником; психички, физички и морално способна за продају и ношење драгоцености; наоружани исправним оружјем и обучени за руковање тим оружјем. Драгоцености су осигуране само у коферима снабвеним исправним алармним уређајем док се преносе и превозе возилом осигураника, а кад се не превозе уколико се сместе у заштићеним сместиштима (благајна, панцир благајна, трезор, узидани сеф и сл.) и од ризика провалне крађе.

Вредност осигуране ствари

Члан 6.

Вредност осигуране ствари је:

1) за залихе робе, материјала и сировине (покретне ствари) - набавна цена, узимајући у обзир рабаћење, промену моде и друге разлоге, односно тржишна цена, уколико је нижа од набавне;

2) за залихе готових производа и недовршене производње код произвођача – производна цена, а ако је тржишна цена нижа од производне – тржишна цена;

3) за залихе пољопривредних производа код произвођача – производних цена, а ако је тржишна цена нижа од производне – тржишна цена;

4) за машине, уређаје и инсталације, транспортна средства и средства везе, инвентар и предмете домаћинства – набавна цена нових ствари умањена за износ процењеног рабаћења (техничког и економског);

5) за хартије од вредности, архивску грађу, музејске и предмете на изложбама – вредност споразумно одређена између осигураваача и уговараача осигурања;

6) за ствари од племенитих метала, непрерађених племенитих метала, драго камење и бисерне огрлице, ретке и скупоцене ствари, уметничке предмете, планове, датотеке, цртеже, моделе, калупе, макете, документа, рукописе, предмете збирке и пословне књиге – вредност споразумно одређена између осигураваача и уговараача осигурања.

Ако та вредност није споразумно одређена, ствари из ове тачке сматрају се осигураним највише до 90 КМ по комаду, а до 400 КМ по збирци.

Место осигурања

Члан 7.

(1) Ствари су осигуране од опасности провалне крађе и разбојништва док се налазе у просторијама, односно сместишту означеном у полиси (место осигурања).

(2) Осигурање је у важности и кад се све осигуране ствари пренесу са места означеног у полиси на неко друго место у оквиру седишта осигураника, односно у место становања на територији Републике Српске и БиХ.

Осигураник је дужан да осигураваача извести о пресељењу осигураних ствари, а најкасније у року од 15 дана од дана пресељења. Уколико не пријави, пресељење, осигурање престаје истеком наведеног рока.

Дужност осигураника после настанка осигураног случаја

Члан 8.

(1) Осигураник је дужан да осигураваача обавести о настанку осигураног случаја истог момента по сазнању, писмом, телефаксом или лично, али најдаље у року од три дана

Осигураник је дужан да обавести органе унутрашњих послова о насталом осигураном случају одмах и да наведе оштећење и нестанак осигураних ствари.

(2) Осигураник се обавезује да обезбеди место штете, спречи њено повећање и да предузме све радње које су потребне да се изврши увиђај и процена штете, затим да обезбеди званичне књиге које је дужан да води и створи услове за евентуални попис.

(3) У случају да осигураник у договореном року не изврши своје обавезе и због тога онемогући осигураваачу да утврди настанак осигураног случаја, односно обим штете, осигураваач ће га одбити од исплате одштете.

Утврђивање накнаде из осигурања

Члан 9.

(1) Висина накнаде се утврђује:

1) у случају одношења или уништења ствари – према вредности осигуране ствари (члан 6) у време настанка осигураног случаја, умањене за вредност остатака, просечних манипулативних трошкова и одобреног растура, лома и квара,

2) у случају оштећења – у висини трошкова оправке (материјала и рада) у време настанка осигураног случаја, умањених за износ процењеног рабаћења и вредност остатка.

(2) Ако су ствари осигуране на "први ризик", накнада ће се платити у висини настале штете, а највише до уговорене суме осигурања на "први ризик". Одредбе о подосигурању у овом случају неће се примењивати.

(3) Ако су трошкови оправке оштећене ствари већи од вредности осигуране ствари на дан настанка осигураног случаја, поступиће се као да је та ствар уништена и накнада обрачунати према ставу (1), тачке 1. овог члана.

(4) У сваком штетном догађају – осигураном случају обрачуната накнада из осигурања умањује се за 10 % ако се другачије не уговори.

(5) Ако су пронађени извршиоци провалне крађе, односно разбојништва, и ако накнадно буде на несумњив начин утврђено да накнада из основа осигурања треба да буде мања од износа исплаћена накнаде, осигураник је дужан да осигуравачу врати више исплаћени износ. Ако према висини утврђена стварне штете накнада из основа осигурања треба да буде већа од износа исплаћене накнаде, осигуравач ће накнадно осигуранику исплатити разлику између исплаћене накнаде и накнаде коју треба исплатити.

Накнада трошкова

Члан 10.

(1) Настанком осигураног случаја осигуравач накнађује трошкове које је осигураник учинио за мере предузете ради отклањања и смањења штете, чак и када те мере нису биле успешне.

(2) Накнада трошкова из предходног става, као и накнада из члана 9. ових Улова укупно не може премашити суму осигурања.

Трошкови за отклањање штете учињени по налогу осигуравача накнађују се и кад заједно са накнадом премашују суму осигурања.

(3) У случају подосигурања, трошкови за отклањање и смањење штете накнађују се у истој сразмери као и накнада из члана 9, став (1) ових Улова, осим кад су трошкови учињени по налогу осигуравача.

(4) Осигуравач није у обавези да накнади трошкове учињене за отклањање узрока штете, као и трошкове интервенције организација и органа чија је дужност, према карактеру пословања, да пружају бесплатну помоћ када настане осигурани случај.

Пронађене украдене ствари

Члан 11.

(1) Ако осигураник на било који начин сазна где се украдене ствари налазе, дужан је да одмах предузме све потребне мере, преко надлежних органа у погледу идентификације украдених ствари, такође је дужан да о овом сазнању, предузетим мерама и њиховим резултатима, у најкраћем року обавести осигуравача.

(2) Ако осигуранику није исплаћена накнада, а није протекао рок за исплату накнаде, осигураник је дужан да пронађене ствари прими натраг.

Ако су враћене ствари оштећене, осигураник има право на надокнаду по члану 9. ових Улова.

(3) Ако украдене ствари буду пронађене после исплате накнаде из осигурања или по истеку рока за исплату, осигураник их може задржати за себе. Међутим, дужан је да осигуравачу врати примљену накнаду за неоштећене ствари, уз одбитак неопходних трошкова преузимања, који не могу прећи износ исплаћене накнаде, док оштећене ствари може задржати по цени споразумно утврђеној са осигуравачем и вратити му само одговарајући део примљене накнаде. Уколико осигураник не жели да задржи ове ствари, оне прелазе у власништво осигуравача.

Промена фиксних износа

Члан 12.

(1) Одлуку о ревалоризацији фиксних износа доноси надлежни орган осигуравача.

Важност Општих услова за осигурање имовине

Члан 13.

Уколико нису у супротности са овим Условима, на осигурања закључена по овим Условима примењују се и Општи услови за осигурање имовине.

Председник Управног одбора
Марко Микић